

УДК 339.543: 342.951
ББК 67.9я73

Кульчицька Н.Є.

ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ПРОВЕДЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ І КОНТРОЛЬНИХ ПРОЦЕДУР У СИСТЕМІ АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ

Тернопільський національний
економічний університет,
Чортківський інститут підприємництва і бізнесу,
кафедра фінансів та банківської справи
48500, Тернопільська обл.,
м. Чортків, вул. С. Бандери, 46,
тел.: 20849

Анотація. У статті проаналізовано проведення інформаційно-аналітичних та контрольних процедур у системі адміністрування митних платежів. В умовах сьогодення основним інструментом, який дозволяє використовувати позитивні моменти максимальної мобілізації грошових ресурсів до бюджету всіх рівнів є вивчення проблем ефективного адміністрування митних і податкових платежів.

Ключові слова: митні платежі, митні органи, митне адміністрування, оподаткування, контрольні процедури.

Annotation. The paper analysed the information-analytical and control procedures in the system of administration of customs duties in the face of the present main tool, which allows you to use the positive points of maximum mobilization of resources to the budget at all levels is to study the problems of efficient administration, customs and tax payments.

Key words: customs payments, customs authorities, customs administration, taxation, control procedures.

Вступ. Митне адміністрування дозволяє не тільки чітко визначити об'єкти оподаткування митними платежами, але й суб'єкти системи митного оподаткування, до яких належать, крім держави та митних органів, безпосередні платники податків та зборів, тобто юридичні й фізичні особи, які здійснюють зовнішньоторговельну діяльність.

Належне місце в дослідженні процесу адміністрування митних платежів займають наукові праці провідних учених і практиків, зокрема, О.Десятнюк, А.Крисоватого, І.Бережнюка, А.Войцешука, О.Гребельника, П.Гончарова, Ю.Іванова, М.Каленського, П.Пашка, Т.Проценка, О.Годованця, А.Мостового та інших [5, с.22].

Усе це зумовлює актуальність значення митних платежів у сучасних умовах здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Постановка завдання. Метою є дослідження інформаційно-аналітичних та контрольних процедур у системі проведення митного адміністрування, розробка заходів щодо їх удосконалення. Відповідно до визначеної мети необхідно: проаналізувати надходження до держбюджету за 2009–2010 роки в розрізі податків і зборів, суму недоборів митних платежів за результатами перевірок, суму податків за погашеними податковими повідомленнями за даними Тернопільської митниці.

Результати. Механізм справляння митних платежів залежить від ефективності процесу їх адміністрування, загальні принципи якого закладені в чинному законодавстві України та, в основному, відповідають тим, що діють у багатьох країнах. У практичній діяльності контролюючі органи накопичили значний досвід у сфері адміністрування податків у контексті проведення інформаційно-аналітичних та контрольних процедур стосовно механізму їх справляння.

Упродовж останніх років в Україні актуалізується застосування різноманітних митних інструментів, за допомогою яких забезпечується захист національних інтересів держави. Головними серед них є митні платежі – одні з найважливіших важелів регу-

лювання зовнішньоекономічних зв'язків та головне джерело наповнення доходної частини Державного бюджету України.

Під митними платежами, як основою системи митного оподаткування, розуміють ті види податків і зборів, які нараховуються в установленому порядку при переміщенні через митний кордон країни товарів та інших предметів під контролем митних служб.

Це дозволяє не тільки чітко визначити об'єкти оподаткування, але й суб'єкти системи митного оподаткування, до яких належать, крім держави та митних органів, безпосередні платники податків і зборів, тобто юридичні та фізичні особи, які здійснюють зовнішньоторговельну діяльність.

Усе це зумовлює актуальність значення митних платежів у сучасних умовах здійснення зовнішньоекономічної діяльності, митний орган має право прийняти рішення про неможливість використання вибраного декларантом методу митної оцінки. У разі виникнення потреби в уточненні заявленої декларантом митної вартості товарів або в разі незгоди декларанта з митною вартістю, визначеною митним органом, декларант має право звернутися до митного органу з проханням надати йому товари, що декларуються, у вільний обіг під гарантію уповноваженого банку чи сплатити податки й збори відповідно до митної оцінки цих товарів, здійсненої митним органом. Гарантією також може виступати простий вексель, виданий декларантом митному органу й авальований уповноваженим банком, або депозит у банку.

З метою контролю за діями суб'єктів підприємницької діяльності в частині дотримання ними вимог законодавства з питань митної справи, а також виявлення фактів ухилення від сплати митних платежів у повному обсязі, митним органам, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 р. № 1730 "Про затвердження Порядку проведення митними органами на підприємствах перевірок системи звітності та обліку товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України" (із змінами та доповненнями), надано повноваження на здійснення на підприємствах перевірок системи звітності й обліку товарів і транспортних засобів як у процесі митного оформлення товарів і транспортних засобів, так і після його закінчення [4].

Перевірки проводяться в плановому та позаплановому порядку. План перевірок складається митними органами на кожний квартал, виходячи з результатів аналізу імпортно-експортних операцій, що здійснюються підприємствами. У разі планування органами державної податкової служби та митними органами у звітному періоді проведення перевірки одного й того самого платника податків така перевірка проводиться зазначеними органами одночасно.

Держмитслужбою на виконання вимог наведеної вище постанови Кабінету Міністрів України й відповідно до вимог статей 41, 60 і 69 Митного кодексу України розроблено Порядок проведення перевірок, яким установлюється порядок, підстави й основні принципи проведення перевірок. На рис. 1 наведені права посадових осіб митних органів під час проведення перевірок.

Право на проведення перевірки надається посадовим особам митного органу відповідно до законодавства України за наявності посвідчення встановленої форми на право проведення перевірки. Посвідчення завіряється гербовою печаткою та підписом керівника митного органу й реєструється в журналі обліку видачі посвідчень на право проведення перевірки посадовими особами митного органу [1].

У 2010 році, згідно з вимогами постанови КМУ від 23.12.04 № 1730, Тернопільською митницею було проведено 16 документальних перевірок (11 планових та 5 позапланових) і 6 камеральних перевірок на підприємствах системи звітності й обліку

Кульчицька Н.С. Економічна оцінка проведення інформаційно-аналітичних і контрольних процедур ...

- перевірка грошових, фінансових і бухгалтерських документів, звітів, контрактів, декларацій, калькуляцій, інших документів, пов'язаних з товарами й транспортними засобами, що переміщуються через митний кордон України, у тому числі відповідної інформації, що є в розпорядженні підприємств в електронній формі
- одержувати від посадових осіб та інших працівників підприємств у письмовій формі необхідних пояснень і довідок з питань, що стосуються предмета перевірки
- одержувати довідки та копії документів про фінансово-господарську діяльність, інші відомості, пов'язані з обчисленням і сплатою податків, зборів (обов'язкових платежів)
- обстежувати виробничі, складські, торговельні та інші приміщення підприємств, якщо це необхідно для з'ясування питань, що стосуються предмета перевірки
- проводити в разі потреби контрольний обмір обсягів будівельних, монтажних, ремонтних та інших робіт, контрольні запуски сировини й матеріалів у виробництво, контрольний аналіз сировини, матеріалів, готової продукції тощо
- вимагати від керівників та інших посадових осіб підприємств усунення виявлених порушень законодавства з питань митної справи, а також припинення дій, що перешкоджають здійсненню повноважень посадовими особами митних органів
- вилучати документи у випадках і в порядку, передбачених законом
- вимагати, якщо це пов'язано з товарами й транспортними засобами, що переміщуються через митний кордон України, від керівників підприємств проведення інвентаризації основних фондів, товарно-матеріальних цінностей і коштів
- опечатувати в необхідних випадках виробничі, складські, торговельні та інші приміщення підприємств

Рис. 1. Права посадових осіб митних органів під час проведення перевірок [1]

За результатами цих перевірок виявлені такі результати адміністрування митних платежів (рис. 2; рис. 3):

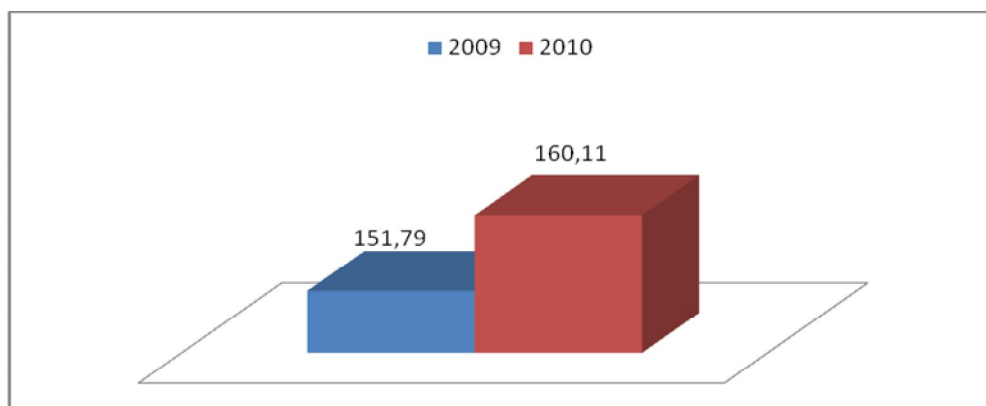

Рис. 2. Сума недоборів митних платежів за результатами перевірок Тернопільської митниці (тис. грн)

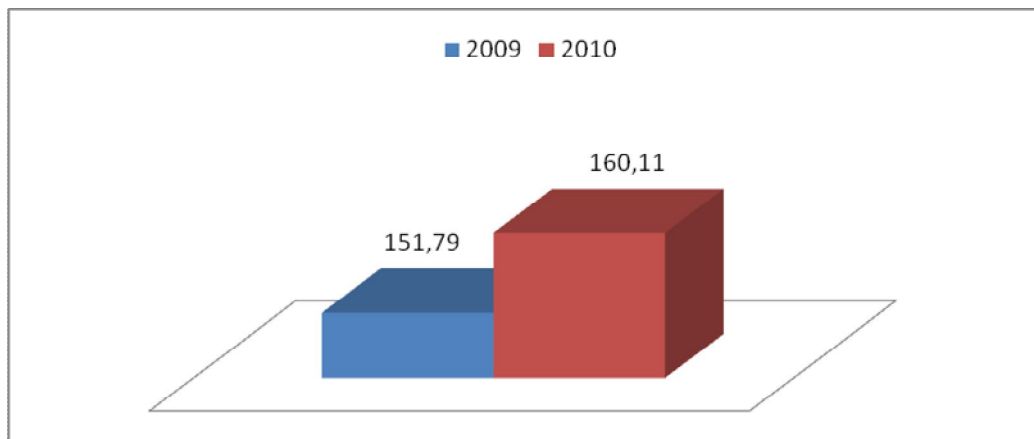

Рис. 3. Сума податків за погашеними податковими повідомленнями
Тернопільської митниці (тис. грн)

Відділ адміністрування митних платежів Тернопільської митниці, згідно з Типовим положенням, складається з: начальника відділу та головних інспекторів [3].

До функцій відділу адміністрування митних платежів належать:

- здійснення обліку сум:
 - коштів передоплати, які надходять на відповідні рахунки митного органу, на підставі банківських виписок;
 - за податковими векселями, які надані суб'єктами ЗЕД у рахунок оплати податку на додану вартість;
 - за простими векселями;
 - митних та інших платежів, звільнення від сплати яких передбачено чинними законодавчими актами;
 - наданих платникам податків відстрочок і розстрочок зі сплати митних та інших платежів;
 - коштів, що обліковуються на відповідних рахунках митного органу як передоплата та повертаються на вимогу платника податків;
 - митних та інших платежів, помилково та/або надмірно сплачених до бюджету, контроль за справлянням яких здійснюється митними органами, що підлягають поверненню;
 - податкових зобов'язань та податкових боргів платників податків;
 - погашених податкових зобов'язань і податкових боргів;
- підготовка й подання відповідно до затвердженого графіка звітування до Служби фінансів, бухгалтерського обліку та звітності зведені по митному органу щоденні реєстри належних до перерахування сум митних та інших платежів, нарахованих у торговому й неторговому обігу за оформленими в повному обсязі ВМД, квитанціями МД-1, оглядовими розписами М-15 та М-16;
- здійснення звірення зі Службою фінансів бухгалтерського обліку й звітності сум митних та інших платежів, справлених у торговому й неторговому обігу, які підлягали перерахуванню та фактично перераховані до держбюджету. Результати звірки оформлюються відповідним актом;
- здійснення звірення з відділом інформаційної роботи та митної статистики митного органу сум митних та інших платежів, що були нараховані за ВМД і фактично списані з особових рахунків платників податків;
- забезпечення контролю за повнотою й достовірністю інформації щодо митних та інших платежів, яка направляється до Держмитслужби;

- здійснення підготовки звітів про митні та інші платежі в зоні діяльності митного органу в порядку, за формами та в терміни, що визначаються Держмитслужбою;
- забезпечення проведення щорічної інвентаризації залишків коштів передоплати платників податку;
- здійснення контролю за строком перебування коштів суб'єктів ЗЕД на відповідному рахунку митного органу та їх перерахуванням до держбюджету в разі прострочення терміну позовної давності;
- забезпечення проведення щомісячної звірки даних митного органу щодо обсягів оформлених податкових векселів.

Подання звітності та здійснення аналітичної роботи передбачено наказом Держмитслужби від 30.12.09 № 1260 “Про затвердження форм відомчої статистичної звітності Держмитслужби України й Табеля форм статистичної звітності” [2].

Аналітична робота митниці відображається у звіті форми ДМП–13 “Звіт про стан роботи зі справляння податків і зборів”. В аналітичній довідці обов'язково вказуються фактори, що вплинули на виконання (причини невиконання) помісячних завдань щодо стягнення податків та зборів з початку року (у порівнянні з аналогічним періодом минулого року) і звітному місяці (у порівнянні з аналогічним місяцем минулого року та попереднім місяцем поточного року). Обов'язково зазначаються суми податків і зборів, сплачених при митному оформленні найвагоміших разових поставок товарів; зміни чинного законодавства, у тому числі й суміжної держави, що мали вплив на базу оподаткування, тощо. Указуються причини збільшення (зменшення) сум розрахунків векселями із зазначенням суб'єктів господарювання, що сплатили найбільші суми ПДВ у вексельній формі, зазначаються товари, митне оформлення яких із застосуванням вексельних форм розрахунків вплинуло на суттєве збільшення сум таких розрахунків. При значних змінах в обсягах умовних нарахувань обов'язково зазначаються законодавчі акти, на підставі яких надавалися пільги, і вказується, при оформленні яких товарів були умовно нараховані найбільші суми податків і зборів. Акцентуються причини зміни рівня стягнення мита, акцизного збору, ПДВ (за наявності значних змін). У разі значних змін у товарній номенклатурі зазначити причини, що вплинули на ці зміни. При зміні співвідношення сум, сплачених громадянами під час ввезення товарів і транспортних засобів та запасних частин, надаються відповідні пояснення. Указується перелік товарів, оформлення яких склало основну частину стягнутих у неторговому обігу податків і зборів. Робляться висновки щодо стану справляння податків і зборів та вказуються заходи, що проводилися в митниці з метою підвищення ефективності роботи зі справляння податків і зборів [2].

Узагальнені результати роботи Тернопільської митниці в напрямі забезпечення надходжень податків і зборів до Держбюджету України впродовж 2010 року в порівнянні з 2009 роком наведено в табл. 1.

Протягом 2010 року Тернопільською митницею перераховано митних платежів до Держбюджету України в сумі 338 134,80 тис. грн, що становить 96,0% від суми очікуваних надходжень (доведено очікувані надходження на 2010 рік у сумі 352 090,50 тис. грн). У тому числі показник розпису доходів загального фонду держбюджету виконано на 96,1% – перераховано 337 550,20 тис. грн при плані 351 392,50 тис. грн; показник спеціального фонду держбюджету виконано на 83,8% – перераховано 584,60 тис. грн (при плані 698,00 тис. грн).

У порівнянні з 2009 роком відбулося зростання митних надходжень на 2,8% або 9 222,00 тис. грн. (За 2009 рік сума перерахувань склала 328 912,80 тис. грн). У порівнянні з минулим роком до держбюджету перераховано податків і зборів на 2,8% більше. У т. ч. збільшилися надходження за такими видами митних платежів:

Таблиця 1

**Надходження до держбюджету за 2009–2010 роки
в розрізі податків і зборів (тис. грн)**

	2009 рік	2010 рік	Відхилення	
			+/-	%
ПДВ	267 007,8	288 696,6	21 688,8	8,1 %
Акциз	354,5	506,4	151,9	42,8 %
Мито	59 027,2	46 848,7	-12 178,5	-20,6 %
Єдиний збір	6,2	11,8	5,6	90,3 %
Плата за м/о	1 961,1	1 917,8	- 43,3	-2,2 %
Інші	556,0	153,5	-402,5	-72,4 %
Разом	328 912,8	338 134,8	9 222,0	2,8 %

- ✓ з ПДВ – на 21 688,8 тис. грн (на 8,1%);
 - ✓ з акцизного податку – на 151,9 тис. грн (на 42,8%);
 - ✓ з єдиного збору – на 5,6 тис. грн (на 90,3%);
- разом з тим зменшилися надходження:
- ✓ з мита – на 12 178,5 тис. грн (на 20,6%);
 - ✓ з плати за митне оформлення – на 43,3 тис. грн (на 2,2%);
 - ✓ інші платежі – на 402,5 тис. грн (на 72,4%).

Тернопільською митницею очікувані показники виконані в січні – 100,0% (за рахунок коригування показників) і, починаючи із червня, щомісячно – від 101,4% у червні до 150,6% у листопаді та 136,1% у грудні (рис. 4):

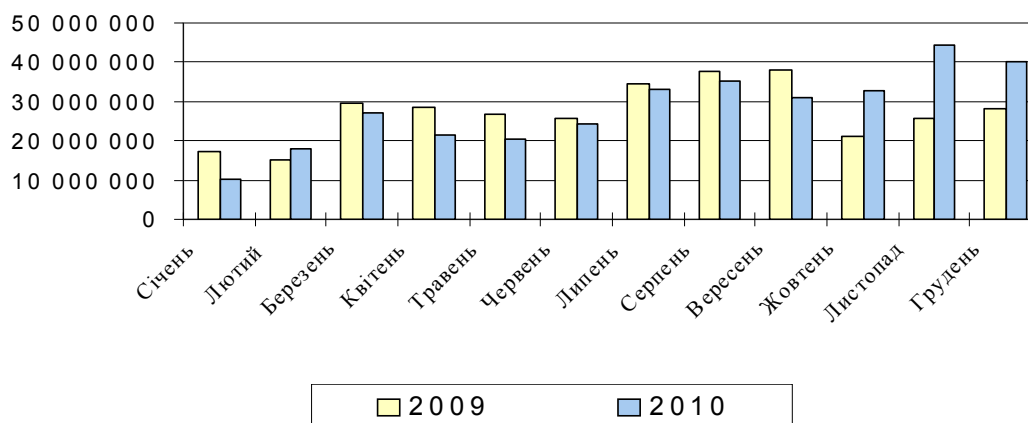

Рис. 4. Динаміка надходжень митних платежів (тис. грн) до держбюджету протягом 2009–2010 років по Тернопільській митниці

Найменший відсоток виконання очікуваних показників у лютому – 41,5% (-25,3 млн грн) і в березні – 65,3% (-14,4 млн грн), що призвело до невиконання очікуваних показників. У результаті: за 1-ше півріччя виконання очікуваних показників – 69,0% та сума відставання -54,7 млн грн.

Починаючи із червня 2010 р., митниця поступово щомісячно зменшувала відставання від суми доведених Держмитслужбою очікуваних показників, яка накопичила-

ся за 5 місяців поточного року. Так, коли в лютому – травні сума відставання становила 55,0 млн грн, то станом на 31.12.2010 року цей показник зменшився до -14,0 млн грн.

Динаміка надходжень митних платежів ілюструється графіком на рис. 5.

Рис. 5. Динаміка надходжень митних платежів у 2009–2010 рр. за даними Тернопільської митниці (тис. грн)

Оскільки Тернопільська митниця – внутрішня митниця, то 95,5% (323,0 млн грн) перераховано в торговому обороті й 4,5% (15,2 млн грн) – у неторговому. У порівнянні з 2009 роком митні платежі в неторговому обігу зросли на 53,5% (5,3 млн грн), у зв'язку із збільшенням кількості транспортних засобів, що імпортуються громадянами, і в торговому збільшилися на 1,2 % (3,9 млн грн).

При збільшенні надходження податків та зборів збільшувались і середньоденні перерахування митних платежів.

Середньоденні перерахування зростали прямо пропорційно в ті періоди, коли проводилося митне оформлення сільськогосподарської техніки: березень – середньоденні перерахування 1,2 млн грн, (податки від с.-г. техніки становили 31,4% від усіх перерахованих), липень – 1,5 млн грн (податки від с.-г. техніки становили 27,0% від усіх перерахованих), серпень – 1,7 млн грн (податки від с.-г. техніки становили 21,0% від усіх перерахованих), жовтень – 1,6 млн грн (податки від с.-г. техніки становили 28,6% від усіх перерахованих), листопад – 2,0 млн грн (податки від с.-г. техніки становили 26,2% від усіх перерахованих).

Аналізуючи статистичні показники, необхідно відмітити, що:

1. Обсяги оподаткованого імпорту в порівнянні з 2009 роком збільшилися:
 - щодо ваги на 17,9% (з 73,96 тис. тонн у 2009 році до 87,19 тис. тонн у 2010 році);
 - стосовно вартості на 7,2% (з 164,85 млн дол. США у 2009 році до 176,79 млн дол. США у 2010 році);

- за сумою нарахованих податків на 2,2% (з 327,70 млн грн у 2009 році до 335,1 млн грн у 2010 році).

Темпи зростання податків менші від темпів зростання оподаткованого імпорту на 5,0 відсоткових пункти.

2. Податкове навантаження оподаткованого імпорту зменшилося на 1,6% (у 2009 р. податкове навантаження становило 25,5%, у 2011 – 23,9%).

Це пояснюється зміною у 2010 році структури оподаткованого імпорту товарів у частині збільшення імпорту товарів, що оподатковуються за “0” ставкою ввізного мита на 18,5%. Так, коли в минулому році основними бюджетоутворюючими товарами були проводи ізолювані та інша провідникова продукція із ставкою мита 10%, арматура ізолювальна із ставкою мита 5%, і які сплатили 37,8% податків від загальної суми, а у ваговому еквіваленті займали лише 3% і щодо вартості 34,0% від загального обсягу, то в минулому році основними платіжосменними товарами були комбайни зернозбиральні, сівалки та інша сільськогосподарська техніка ставки ввізного мита яких становлять 0% та які сплатили 16,0% податків від загальної суми й у ваговому еквіваленті займали також 3%, а стосовно вартості лише 19,0% від загального обсягу.

3. Збільшення обсягів імпорту, що підлягали оподаткуванню ввізним митом, на 13,7%.

4. Збільшення обсягів імпорту, що підлягали оподаткуванню акцизним податком, на 100,0 %.

У 2010 році не сплачено за рішеннями судів митних платежів на суму 2 024,8 грн, що в 130,6 раза (на 262 509,0 грн) менше, ніж минулого року (рис. 6):

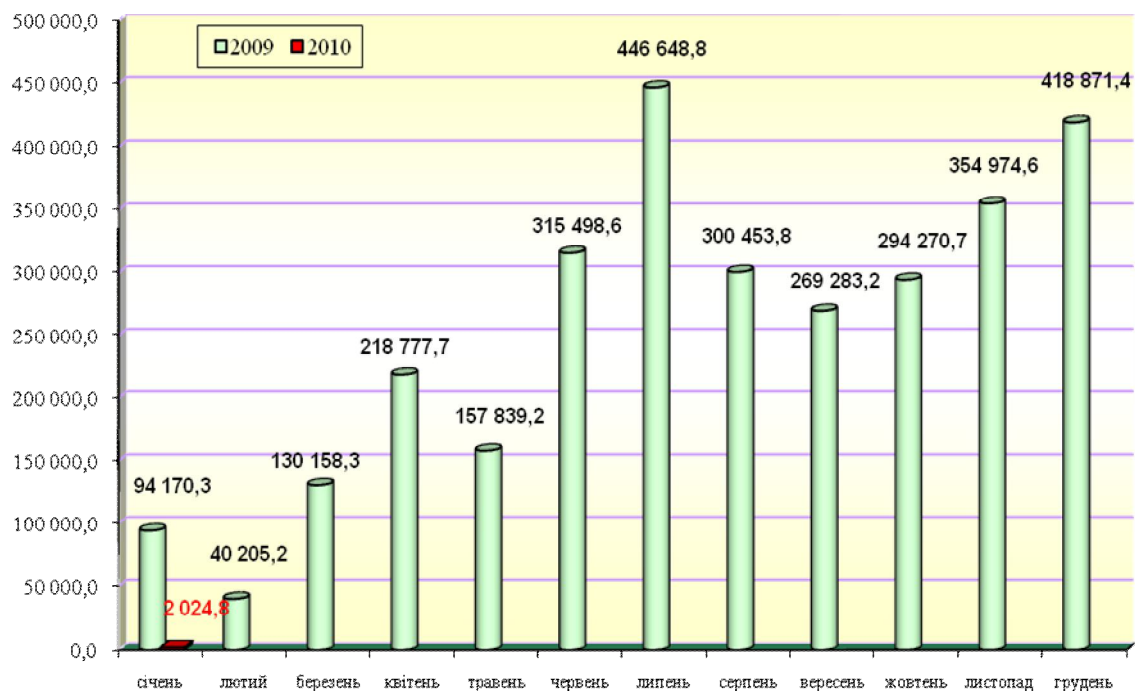

Рис. 6. Суми митних платежів, нарахованих за ВМД, але не сплачених суб'єктами ЗЕД до держбюджету на підставі рішень судів, у 2009–2010 роках за даними Тернопільської митниці

У зв'язку з тим, що Кабінетом Міністрів України прийнято розпорядження “Деякі питання діяльності контролюючих органів” від 23.01.08 № 88-р, яким зобов'язано митні органи здійснювати контроль за застосуванням пільг із сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), що надаються суб'єктам підприємницької діяльності та фізич-

ним особам, виключно на підставі норм законів з питань оподаткування, митницям звернено увагу на неухильність виконання вищезазначеного розпорядження Кабінету Міністрів України та дотримання норм податкового законодавства при розгляді справ судовими органами за позовами платників.

Сума податків і зборів, умовно нарахованих відповідно до пільг, наданих законодавчими та іншими нормативно-правовими актами України, за 2010 рік складала 31,40 млн грн. У 2009 році зазначена сума становила 31,80 млн грн, тобто відслідковується спад умовно-нарахованих митних платежів на 0,40 млн грн, або на 1,3%. Щодо товарів, увезених юридичними особами, умовно нараховано 27,50 млн грн, що на 2,4% (на 0,60 млн грн) більше у порівнянні з 2009 роком; стосовно товарів фізичних осіб умовно нараховано 3,90 млн грн, що на 21,4% (на 1,1 млн грн) менше у порівнянні з 2009 роком.

Динаміка умовних нарахувань митних платежів за 2009–2010 роки в загальному обсязі умовних нарахувань: мито імпортне складає 3 893,40 тис. грн (12,4%); акцизний податок – 2 846,70 тис. грн (9,1%); ПДВ – 24 609,80 тис. грн (78,5%) (рис. 7).

Рис. 7. Динаміка умовних нарахувань митних платежів за ВМД Тернопільської митниці

Як видно з наведених даних, загальна сума умовно нарахованих податків та зборів протягом 2010 року зменшилася на 425,2 тис. грн у порівнянні з минулим роком.

Найвагоміші суми умовно нарахованих податків у торговому обігу здійснені:

1) при митному оформленні лікарських засобів і виробів медичного призначення за 2010 рік на загальну суму 20,70 млн грн, що становить 75,3% від усіх умовно нарахованих платежів у торговому обігу. Сума пільг, наданих при митному оформленні товарів, зменшилася порівняно з відповідним періодом 2009 року на 0,50 млн грн, або на 2,4%;

2) при митному оформленні товарів, що ввозяться в режимі тимчасового ввезення, за 2010 рік сума пільг склала 3,10 млн грн, що становить 11,2% від усіх умовно нарахованих платежів у торговому обігу. Сума пільг, наданих при митному оформленні товарів, збільшилася порівняно з відповідним періодом 2009 року на 0,60 млн грн, або на 26,7%;

3) при митному оформленні товарів, увезених згідно з угодами про вільну торгівлю з країнами СНД та Македонією, за 2010 рік умовно нараховано 2,80 млн грн, що становить 10,2% від усіх умовно нарахованих платежів у торговому обігу. Сума пільг, наданих при митному оформленні таких товарів, збільшилася порівняно з відповідним періодом 2009 року на 1,20 млн грн, або на 79,0%.

Таке збільшення спричинене зростанням зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів ЗЕД при ввезенні товарів на умовах угод про вільну торгівлю, зокрема, увезенням з Республіки Білорусь (збільшення на 56 преференційних сертифікатів та сума

умовних платежів зросла на 0,50 млн грн, або на 174,7%), з Молдови (збільшення на 38 преференційних сертифікатів та сума умовних платежів зросла на 0,70 млн грн, або в 13 разів);

4) при митному оформленні товарів, увезених з наданням інших пільг (товари, що походять з митної території України; гуманітарна допомога в грошовій або натуральній формі, яка ввозиться, пересилається в Україну), за 2010 рік умовно нараховано 0,90 млн грн, що становить 3,3% від усіх умовно нарахованих платежів у торговому обігу.

Імпорт, що оподатковується митом, у 2010 році склав 5 230,61 тис. дол. США, питома вага в загальному статистичному імпорті – 52,2%, зменшення до 2009 року на 5,1%. Із зазначеного імпорту нараховано ввізного мита на 12 178,5 тис. грн (на 20,6%) менше, ніж у 2009 році.

Імпорт, що оподатковується ПДВ, склав у 2010 році 34 928,34 тис. дол. США, питома вага в загальному статистичному імпорті – 77,3%, спад до 2009 року на 7,9%. Із зазначеного імпорту нараховано ПДВ на 21 688,8 тис. грн (на 8,1%) більше, ніж у 2010 році.

Імпорт, що оподатковується акцизом, склав 14,37 тис. дол. США, питома вага в загальному статистичному імпорті – 24,3%, зростання до аналогічного періоду минулого року на 31,0%. Із зазначеного імпорту нараховано акцизу 506,40 тис. грн. Збільшення акцизного податку – на 151,9 тис. грн (на 42,8%).

Загальні обсяги імпорту в цілому по Тернопільській митниці збільшилися у 2010 році на 21,4% від показника попереднього року.

Виходячи з проведеної аналітичної оцінки адміністрування митних платежів, за даними Тернопільській митниці, свідчить про те, що пріоритетними напрямками подальшого вдосконалення процесу адміністрування митних платежів залишається розробка системи контролю оцінки митної вартості товарів, їх правильної класифікації та визначення країни походження товарів.

Також важливе значення має правильна класифікація товарів під час митного оформлення, що приводить до повного нарахування митних платежів та забезпечує від неприємностей, які виникають при виявленні недостовірного декларування товарів і пов'язаних із складанням протоколу про порушення митних правил, стягненням суми недоплачених платежів і штрафу.

Так, митні органи повинні намагатися чітко контролювати факти ухилення від сплати митних платежів, застосовуючи конкретні заходи, що сприятимуть усуненню фактів заниження митної вартості за допомогою розробленої методики її визначення на базі єдиних підходів з урахуванням індивідуальних характеристик товарів та формування цінових показників стосовно товарів, які потрапляють у групи ризику. Послідовне виконання дій із коригування митної вартості та контролю кодуювання товарів зумовить значне зростання додаткових надходжень.

Висновки. Результати проведення такого детального аналізу стану забезпечення надходжень податків і зборів до Держбюджету України враховуються при прогнозуванні надходжень митних податків та зборів у наступних періодах, а також при наданні практичної та методичної допомоги митницям, які не виконують доведені до них Держмитслужбою показники очікуваних надходжень до держбюджету. З метою виконання завдань зі справляння податків і зборів робота зазначених, а також усіх інших митних органів, зосереджена на вжитті організаційних заходів, спрямованих на пошук внутрішніх резервів щодо законодавчого збільшення кількості об'єктів та бази оподаткування.

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2004 р. № 1730 “Про затвердження Порядку проведення митними органами на підприємствах перевірок системи звітності та обліку товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.liga.net/>.

2. Наказ Державної митної служби України від 30.12.2009 р. № 1260 “Про затвердження форм відомчої статистичної звітності ДМСУ і Табеля форм звітності Держмитслужби” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.liga.net>.
3. Наказ ДМСУ від 27.05.2010 р. № 528 “Про затвердження Примірного положення про відділ адміністрування митних платежів регіональної митниці” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.liga.net>.
4. Годованець О. Проблемні аспекти адміністрування митних платежів і напрями їх усунення / О. Годованець // Світ фінансів. – 2008. – № 4 (17). – С. 147–153.
5. Мостовий А. Порядок справляння митних платежів / А. Мостовий // Митна справа. – 2010. – № 2 (68). – С. 22–26.

Рецензенти:

Десятнюк О.М. – доктор економічних наук, професор, в. о. завкафедри фінансів та банківської справи Чортківського інституту підприємництва і бізнесу ТНЕУ;

Бидик А.Г. – кандидат економічних наук, викладач кафедри фінансів та банківської справи Чортківського інституту підприємництва і бізнесу ТНЕУ.